

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Організаційна поведінка»

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ОК 21
Семестр вивчення	7-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Практичні заняття - 32 год.
	Самостійна робота - 56 год.
Вид індивідуального завдання	Практичні завдання, доповідь
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра Менеджменту і адміністрування
Викладач /і:	Аблязова Наталія Рауфівна, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладача/ів:	
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна вивчає основні принципи та закономірності поведінки індивідів, груп та організацій в організаційному середовищі. Ця дисципліна дозволяє студентам отримати розуміння процесів, що відбуваються в організаціях, і виявити фактори, що впливають на ефективність та продуктивність роботи колективу. Під час вивчення дисципліни студенти матимуть можливість розвивати навички аналізу та оцінки поведінки в організаційному середовищі, здатність до вирішення конфліктних ситуацій, а також розробляти стратегії мотивації та ефективного управління персоналом.	
Мета навчальної дисципліни:	
ознайомлення студентів із теоретичними та практичними аспектами організаційної поведінки, вивчення основних теорій та моделей, що пояснюють поведінку в організаціях, а також розкриття ключових понять, таких як мотивація, лідерство, комунікація, конфлікти, організаційна культура тощо.	
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	
ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	

ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.   ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).   ЗК16. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.   СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.   СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.   СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.   СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.   СК18. Уміння проектувати ефективну кадрову політику, що підтримує позитивний імідж організації як роботодавця.   СК19. Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.
Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)
ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації   ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи   ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації   ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
Очікувані результати навчання
Інтерпретувати основні положення сучасних і класичних теорій управління організаційною поведінкою співробітників;   Визначати можливості персонального розвитку в організації;   Використовувати ефективні методи дії керівника на персонал;   Адаптувати набуті знання до реальних ситуацій;   Застосовувати моделі і підходи теорії організаційної поведінки для вирішення завдань, пов'язаних з управлінням організаційною поведінкою;   Застосувати методи управління поведінкою людей в практиці організаційної діяльності.
Зміст навчальної дисципліни:
Змістовий модуль 1   Тема 1. Концептуальні основи організаційної поведінки. Предмет організаційної поведінки. Складові частини науки „Організаційна поведінка”. Об’єкт організаційної поведінки.   Тема 2. Людина в системі організаційної поведінки Індивідуальні системи в організації. Особистість та детермінанти її поведінки. Сучасні теорії розвитку особистості. Закони, що впливають на поведінку людини в процесі спільної діяльності.   Тема 3. Виконання та оцінка роботи індивіда Факторна модель індивідуального виконання роботи. Самоменеджмент та його основні функції. Методи оцінки виконання роботи індивідом. Чинники, що впливають на оцінку виконання роботи індивідом.   Тема 4. Мотивація поведінки працівника Концепції мотивації поведінки. Теорія біхевіоризму. Навчання як процес пізнання

безпосередньої зміни поведінки.

Тема 5. Організація роботи індивіда

Основні принципи організаційної роботи індивідів у процесі виконавчої діяльності. Стратегії проектування виконавчої діяльності з урахуванням якостей особистості. Управління за цілями як чинник формування функціональної поведінки працівника. Планування особистого розвитку та кар'єри в організації.

Тема 6. Природа та типи груп в організації

Причини та умови формування груп в організації. Типи груп. Чинники, які впливають на ефективність роботи груп.

Змістовий модуль 2

Тема 7. Групова та міжгрупова динаміка

Групова згуртованість. Формування групового мислення. Організація як комплекс взаємодіючих груп.

Тема 8. Управління груповими процесами і творчістю груп

Управлінські проблеми в процесі групового розвитку. Управлінські дії на конкретних стадіях групового розвитку. Формування творчих груп.

Тема 9. Поведінковий аспект прийняття управлінських рішень

Процес сприйняття. Фактори, що впливають на процес сприйняття. Управління процесом сприйняття. Прийняття управлінських рішень.

Тема 10. Управління комунікаціями, конфліктами, стресами

Основні функції комунікації в організації та її вплив на поведінку персоналу. Конфлікт як прояв деструктивної поведінки та закономірності його динаміки. Стресові ситуації та їх вплив на організаційну поведінку.

Тема 11. Влада, вплив, лідерство та організаційна культура

Питання впливу і влади в організації. Форми впливу та їх використання менеджерами. Лідерство та його замітники. Організаційна культура.

Методи викладання, навчання:

Проблемні лекції.

Практичні заняття: бесіда, публічне обговорення питань тем курсу, виконання практичних, ситуаційних завдань, мультимедійна презентація доповіді, реферату, методи контролю і самоконтролю.

Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ): практичні завдання, електронна презентація на обрану тему наукової доповіді.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики лекційних занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки практичних завдань, наукової доповіді на обрану тему з електронною презентацією.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни є *екзамен*.

Семестровий *екзамен* – вид *підсумкового контролю* засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період *екзаменаційної сесії*.

Форма проведення *семестрового екзамену* – електронне тестування. При проведенні *підсумкового контролю* у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

Рекомендована література:

1. Молчанова А. О., Воляник І. В., Кондратьєва В. П. Організаційна поведінка: навч. посібн. / за наук. ред. А. О. Молчанової. Івано-Франківськ, «Лілея НВ», 2015. 176 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/organizac_povedinka.pdf
2. Новак В. О., Мостенська Т. Л., Ільєнко О. В. Організаційна поведінка: підручник. К.: Кондор, 2013. 498 с.
3. Організаційна поведінка: навч. посіб. / А. М. Власова, Л. М. Савчук, В. Б. Савінова. К.: КНЕУ, 1998. 96 с.
4. Організаційна поведінка: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л. М. Савчук, Н. Ю. Бутенко, А. М. Власова та ін. К.: КНЕУ, 2001. 249 с.
5. Організаційна поведінка: навч. посіб. для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Менеджмент організацій» / Укладач: М. В. Матушкіна. Старобільськ, 2016. 200 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/934/1/Matushkina.pdf>
6. Організаційна поведінка. Аспекти ефективного підприємництва / [П. Д. Дудкін, О. Б. Мосій, О. М. Владимир та ін.]. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2015. 252 с. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/17707/1/%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%BA%D0%B02015..pdf>
7. Рудінська О. В., Яромич С. А., Молоткова І. О. Менеджмент. Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент: навч. посіб. К.: Ельга; Ніка-Центр, 2002. 336 с.
8. Савельєва В. С., Єськов О. Л., Вакуленко В. М. Організаційна поведінка: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2012. 240 с.
9. Свидрук І. І., Турянський Ю. І., Миронов Ю. Б. Організаційна поведінка: Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 352 с.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	40 балів (підсумковий контроль - екзамен)

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	25 балів (підсумковий контроль - екзамен)

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю

відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) участь у дискусіях, тренінгах, доповіді (презентації), виступи на практичних заняттях;
- 2) виконання практичних, ситуаційних індивідуальних завдань;
- 3) усне опитування;
- 4) електронне тестування;
- 5) виконання завдань самостійної роботи;
- 6) участь в наукових конференціях за тематикою курсу.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Організаційна поведінка».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування,

протокол від «04» 09 2023 р., № 19.